

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291
Název a číslo OP	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, CZ. 1.5, Název projektu: Inovace ve vzdělávání na Gymnáziu Chrudim, reg.č.:CZ.1.07/1.5.00/34.0249
Název šablony klíčové aktivity	III/2 Zvyšování kvality výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast (předmět)	Německý jazyk
Název sady vzdělávacích materiálů	III/2 – 1 – 3 Německá gramatika
Jméno tvůrce vzdělávací sady	Mgr. Hana Nejepínská
Číslo sady	III/2 – 1 – 3 - 5
Anotace	Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami Materiál shrnuje pravidla pro používání sloves s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami v přítomném čase, uvádí nejfrekventovanější slovesa s odlučitelnými předponami a je doplněn cvičeními
Ověřeno ve výuce: ročník, třída, dne, předmět	První, 1. AB, 18. května 2012, německý jazyk

Slovesné předpony odlučitelné a neodlučitelné

Slovesné předpony mají často stejný tvar jako předložky. Jsou-li **přízvučné**, jsou odlučitelné, jsou-li **nepřízvučné**, jsou neodlučitelné.

Ve slovníku se pod přízvučnou předponou uvádí zpravidla tečka: umgehen - obejít

I. Nepřízvučné (neodlučitelné) předpony je třeba naučit se zpaměti!

be- (besuchen, bestellen, bekommen)

ge- (gefallen, gebrauchen)

emp-(empfehlen, empfangen, empfinden)

ent-(entschuldigen)

er- (erwarten, erzählen, ergänzen, erholen)

ver- (verstehen, verbringen, versuchen)

zer- (zerbrechen, zerschlagen, zerreißen)

K neodlučitelným předponám patří také předpona miss-. Ta může být u některých sloves přízvučná a u jiných nepřízvučná, ale přesto se neodlučuje. Předpona hinter- je rovněž přízvučná, ale neodlučuje se.

Slovesa s neodlučitelnými předponami se časují běžným způsobem, tzn. mají pravidelné koncovky a u některých z nich může docházet ke změně kmenové samohlásky (např. er gefällt, du empfiehlst, er zerschlägt)

II. Odlučitelné (přízvučné) předpony

V určitých slovesných tvarech stojí na konci věty, avšak v infinitivu zůstávají u slovesa

ab-	abschreiben abfahren abschließen abnehmen	opsat odjet zamknout zhubnout	<i>Er schreibt ab. Man kann nicht abschreiben.</i>
an-	anfangen anrufen	začít zatelefonovat	<i>Wann fängt es an?</i>
auf-	aufstehen aufpassen aufmachen	vstávat dávat pozor otevřít	<i>Ich stehe um 7 Uhr auf.</i>
aus-	ausgehen aussehen aussprechen ausschalten	jít ven vypadat vyslovit vypnout	<i>Nachmittag gehe ich mit Freunden aus.</i>
bei-	beibringen	naučit někoho něco,	<i>Bringst du mir das Kochen bei?</i>
mit-	mitmachen mitgehen mitfahren mitkommen mitbringen mitnehmen mitspielen	vštípit někomu něco spolu, společně, také něco dělat: jít, jet, přinést s sebou, vzít s sebou apod. Není třeba dodávat osobní zájmeno!	<i>Wer macht mit? Kdo se zúčastní?</i> <i>Spielst du mit? Budeš hrát s námi?</i>
nach	nachholen	dohnat něco	<i>Du musst die Aussprache nachholen.</i>
vor-	sich vorstellen vorbereiten vorsagen vorhaben vorsagen	představit si/se připravit napovídat mít v úmyslu napovídat	<i>Ich stelle dir meinen Bruder vor.</i>

zu-	zumachen zunehmen	zavřít přibrat = ztloustnout	<i>Kannst du das Fenster zumachen?</i>
dar-	darstellen	představovat	<i>Was stellt das Bild dar?</i>
ein-	einkaufen einschalten	nakupovat zapnout	<i>Wann kaufst du ein?</i>
hin-	hingehen hinfahren hinlegen hinstellen	jít tam jet tam položít tam postavit tam	<i>Ich kann nicht hingehen. Ich gehe jeden Tag hin.</i>
weg-	weggehen wegfahren	jít, jet pryč	<i>Er geht gleich weg.</i>
weiter-	weitergehen weiterfahren weitermachen	jít, jet dál pokračovat	<i>Wir machen gleich weiter.</i>
zurück-	zurückgehen zurückkommen zurückfahren	jít, přijít, přijet zpět, vrátit se	<i>Wann kommst du zurück?</i>
fort-, her-, los-, nieder-	fortsetzen herkommen losgehen niederreißen	pokračovat přijít sem vyjít strhnout, zbourat	<i>Wir setzen das Lesen fort. Kannst du bitte herkommen? Morgen gehen wir ganz früh los. Das Haus reisst man nieder.</i>

Jako odlučitelná předpona se chová také např:

feststellen- zjistit	<i>Kannst du das bitte feststellen?</i>
fernsehen- dívat se na televizi	<i>Abends sehe ich fern.</i>
stattfinden- konat se	<i>Wann findet das Konzert statt?</i>

Ale pozor - neodlučuje se :

frühstücken –*Ich frühstücke Brot mit Schinken und Kakao.*

wiederholen (opakovat) - *Wir wiederholen Vokabeln.*

übersetzen (přeložit) – *Ich übersetze nicht gern.*

III. Předpony někdy odlučitelné a někdy neodlučitelné

Předpony **durch-**, **über-**, **unter-**, **um-**, **wider-**, **wieder-** jsou částečně odlučitelné a částečně neodlučitelné. Jsou-li **přízvučné**, **odlučují** se. Jsou-li **nepřízvučné**, **neodlučují** se. Často se neodlučují, jsou-li v přeneseném významu:

Der Fährmann setzt uns an das andere Ufer über. - *Převozník nás převezí na druhý břeh řeky.*

Sie übersetzt den Text ohne Probleme. – *Přeloží text bez problémů.*

Der Lehrer holt das Buch wieder. - *Učitel opět přinese tu knihu.*

Wir wiederholen Vokabeln. – *Opakujeme slovíčka*

Cvičení 1

1. Odpoledne chodím ven.
2. Co máš v úmyslu?
3. Vezmeš si to s sebou?
4. Budeš hrát s námi?

5. Večer se dívám na televizi.
6. Kdy se to koná?
7. Kdy to začíná?
8. Kdy se vrátíš?
9. Kdy vycházíme?
10. Vlak odjíždí v 8:20.
11. Napovídá a opisuje.
12. Zavři okno a otevři dveře.
13. Zapni počítač.
14. Naučíš mě vařit?
15. Pokračujte, prosím.
16. Představte se, prosím.
17. Nesnídá.
18. Musím to zjistit.
19. Kdy vstáváš?
20. V sobotu nakupujeme.

ŘEŠENÍ

Cvičení 1

1. Ich gehe am Nachmittag aus.
2. Was hast du vor?
3. Nimmst du es mit?
4. Spielst du mit?
5. Am Abend sehe ich fern.
6. Wann findet es statt?
7. Wann fängt es an?
8. Wann kommst du zurück?
9. Wann gehen wir los?
10. Der Zug fährt um 8:20 ab.
11. Er sagt vor und schreibt ab.
12. Mach das Fenster zu und die Tür auf.
13. Schalte den Computer ein.
14. Bringst du mir das Kochen bei?
15. Machen Sie weiter, bitte.
16. Stellen Sie sich vor, bitte.
17. Er frühstückt nicht.
18. Ich muss das feststellen.
19. Wann stehst du auf?
20. Am Samstag kaufen wir ein.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ